به نام خـداوند جـان‌آفـرین

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح دوره برای دروس (ترکیبی، حضوری، و مجازی)

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه‌ی دو ساعته برای یک درس دو واحدی)

اطلاعات کلی درس:

نام دانشکده: پرستاری و مامایی خرم آباد **گروه آموزشی: مامایی** **نام درس**: تاریخ، اخلاق و مقررات مامایی **تعداد واحد**: ۱ **نوع واحد**: نظری

پیش‌نیاز: - **زمان برگزاری کلاس**: **روز**: شنبه **ساعت**: ۱۵-۱۳ **مکان برگزاری**: کلاس شماره ۴، دانشکده پرستاری و مامایی

مشخصات مدرسان درس:

	نام و نام خانوادگی	تخصص	گروه آموزشی	تلفن همراه	سهم مدرس از درس (٪)
استاد مسوول*	دکتر حدیث سوری نژاد	دکترای تخصصی سلامت باروری	مامایی	۰۹۱۶۹۸۴۸۲۳۱	۱۰۰
سایر مدرسان*	ندارد	-	-	-	-

* استاد مسؤول درس فردی است که در سیستم مدیریت آموزش سما (همآوا) درس به او اختصاص داده می‌شود و وظیفه نظارت بر روند درس و تکالیف دانشجویان را بر عهده دارد. سایر مدرسان، همکار در ارائه درس هستند که بر اساس این طرح درس، مسئولیت بخشی از درس را بر عهده دارند.

اطلاعات فراگیران:

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: ترم ۵ کارشناسی پیوسته مامایی **تعداد**: ۲۱ نفر

شرح دوره (درس):

در طول این دوره دانشجویان ضمن آشنا شدن با تاریخ مامایی ایران و جهان، سیر تحولات حرفه در طول چند قرن اخیر، تشکیل سازمان ها و انجمن های مرتبط با حرفه، با موضوعات و مسائل اخلاقی، مقررات و قوانین در مامایی، همچنین مسئولیت های قانونی ماما، مجازات مربوطه در صورت تخلفات و نیز حقوق سلامت باروری آشنا می گردند.

ارائه درس با محوریت جلسات حضوری انجام می‌شود و از بستر آموزش مجازی به عنوان مکمل استفاده خواهد شد. روند یاددهی–یادگیری بر سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی استوار است و تلاش می‌شود دانشجویان در تحلیل موقعیت‌های اخلاقی و قانونی مشارکت فعال داشته باشند. از دانشجویان انتظار می‌رود در کلاس به‌موقع حاضر شوند، در بحث‌ها مشارکت کنند، تکالیف تعیین‌شده را در زمان مقرر انجام دهند و برای مطالعه و پاسخ‌گویی به فعالیت‌های یادگیری، از منابع معرفی‌شده استفاده کنند.

توانمندی‌ها یا فعالیت‌های مورد انتظار از فراگیران در پایان درس:

۱) تاریخچه حرفه مامایی در جهان و ایران و سیر تحولات آن در چند قرن اخیر را شرح دهد.

۲) تحولات زنان و زایمان، شکل‌گیری مدارس و تشکیلات مامایی و تحولات سریع علم مامایی را توضیح دهد.

۳) معیارهای اخلاقی و معنوی و کاربرد آن‌ها را در زندگی شخصی و حرفه‌ای ارائه نماید.

۴) مقررات و قوانین مامایی در ایران و جهان و سازمان‌های قانونی مرتبط را توضیح دهد.

۵) مسئولیت‌های قانونی ماما و پیامدهای تخلفات مامایی را بیان و قوانین مجازات اسلامی مرتبط را توضیح دهد.

۶) با سازمان‌ها، جمعیت‌ها و انجمن‌های مامایی (ایران و جهان) آشنا شود.

۷) حقوق سلامت باروری را بیان نماید.
۸) اهمیت یادگیری و به‌کارگیری قوانین، مقررات و ملاحظات اخلاقی مامایی را در عملکرد حرفه‌ای درک و تبیین نماید.

اهداف کلی درس:

آشـنایی دانشـجویان با تاریخ و تحولات مامایی و شـناخت معیارهای اخلاقی و معنوی و درک صـحیح مقررات و قوانین اخلاقی، حرفه ای و شرعی.

الف) در حیطه شناختی:

۱) تاریخ و تحولات حرفه مامایی در ایران و جهان را شرح دهد.
۲) روند شکل‌گیری مدارس، سازمان‌ها، انجمن‌ها و تشکیلات مرتبط با مامایی را توضیح دهد.
۳) اصول و معیارهای اخلاقی و معنوی، قوانین و مقررات حرفه‌ای و مسئولیت‌های قانونی ماما را تبیین کند.
۴) قوانین مجازات اسلامی مرتبط با تخلفات مامایی و حقوق سلامت باروری را توضیح دهد.
۵) تحولات بهداشت و تنظیم خانواده و جایگاه حرفه مامایی را در این تحولات بیان کند.

ب) در حیطه عاطفی:

۱) اهمیت رعایت اصول اخلاقی، حرفه‌ای و شرعی در عملکرد مامایی را درک و ارزش‌گذاری کند.
۲) نسبت به مسئولیت‌پذیری قانونی و حفظ حقوق سلامت باروری نگرش مسئولانه نشان دهد.
۳) اهمیت یادگیری مستمر قوانین و مقررات حرفه‌ای را بپذیرد.

ج) در حیطه روانی حرکتی:

۱) . در چارچوب ماهیت نظری درس، توانایی ارائه و بیان منظم یک موضوع اخلاقی یا قانونی مرتبط با مامایی را در بحث کلاسی نشان دهد.
۲) یافته‌ها و مطالب مرتبط با یک موضوع تاریخی، اخلاقی یا قانونی را به‌صورت منظم در قالب تکلیف ارائه و مستندسازی کند.

تعیین سهم و نقش دو جزء حضوری و الکترونیک:

- **آیا امکان برگزاری تمامی جلسات درس را به شکل حضوری دارید؟**

بله ☒ خیر☐

- **کلاس آنلاین همزمان***

- آیا برای درس کلاس آنلاین* در نظر گرفته‌اید؟ بله ☐ خیر ☒

تعداد جلسات مد نظر:-

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت‌های مختلف دانشجو:

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	انجام تکالیف در سامانه مدیریت یادگیری	۴
۲	شرکت در گفتگو یا فوروم	-
۳	حضورفعال در کلاس‌های مجازی آنلاین یا حضوری	۱
۴	ارزشیابی مستمر	۵
۵	امتحان پایان ترم	۱۰
۶	سایر (نام ببرید)	

نوع آزمون:

تشریحی ☐ پاسخ کوتاه ☐ چندگزینه‌ای ☒ جور کردنی ☐ صحیح- غلط ☒

سایر موارد (لطفا نام ببرید):

پیش‌نیازهای یادگیری:

پیش‌نیاز رسمی ندارد. آشنایی عمومی دانشجو با مفاهیم پایه مامایی و محیط حرفه‌ای برای مشارکت در بحث‌ها مفید است.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- جلسات حضوری: حضور به‌موقع، مشارکت فعال در بحث‌ها، انجام تکالیف و رعایت نظم و احترام متقابل.
- جلسات آفلاین سامانه: مطالعه محتوای بارگذاری‌شده و انجام تکالیف در مهلت تعیین‌شده.
- جلسات آنلاین همزمان: در طرح قبلی پیش‌بینی نشده است؛ در صورت برگزاری جبرانی، حضور و مشارکت فعال الزامی خواهد بود.

شیوه‌ها یا استراتژی‌های تدریس:

سخنرانی ☒ سخنرانی برنامه ریزی شده ☐ پرسش و پاسخ ☒

بحث گروهی ☒ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) ☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) ☐

سایر موارد:

منابع درس:

۱- آیا کتاب خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بله ☒ خیر☐

در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان،مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ	صفحات و فصل‌های مشخص شده برای آزمون

تاریخ ، مقررات و اخلاق مامائي-محبوبه احمدی دولابی و صدیقه امیر علی اکبری وشیرین جلالی نیا -نشر سالمی	مطابق مباحث ارائه‌شده در ۸ جلسه
تاریخ ، اخلاق و مقررات مامائي-واثق و نوغاني ۱۳۹۳ چاپ سوم	مطابق مباحث ارائه‌شده در ۸ جلسه
تاریخ اخلاق و مقررات مامایی و پزشکی قانونی-مولف: دکتر فرزاد قشلاقی -نشر هنرهای زیبا دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۱۳۸٤	مطابق مباحث ارائه‌شده در ۸ جلسه

۲. آیا مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بله☐ خیر☐

در صورت وجود مشخصات کامل مقاله را بنویسید.

	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات	نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله

۴. آیا برای درس خود اسلایدهای مباحث را نیز ارائه می‌دهید؟

بله، تمام مباحث ☒ بله، برخی از مباحث☐ خیر☐

۵. در صورتی که در نظر دارید محتوای دیگری (مانند کتاب، جزوه و ...) را به عنوان **منبع مطالعه بیشتر** (و نه به عنوان منبع اصلی آزمون) به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات کامل آن را ذکر کنید (در صورتی که این محتوا کتاب یا منبعی نیست که دانشجویان در دسترس دارند، **فایل** آن را نیز برای ارائه در سایت، ضمیمه نمایید).

۱) بارداری زایمان ویلیامز-۲۰۲۲- نشر گلبان
۲) مقالات استخراج شده از اینترنت در خصوص (قانون مجازات اسلامی-شرح وظایف مصوب ماماها – اساسنامه های نظام پزشکی – انجمن علمی و جمعیت مامایی ایران – سایتهای بین المللی –آئین نامه ها و بخشنامه های دولتی درخصوص وظایف مامایی و مسائل مدیریتی مامایی)
۳) لاریجانی باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی ج ۱ و ۲. انتشارات برای فردا. تهران ۱۳۸۳

تکالیف و پروژه‌های دانشجویان:

• پروژه پایان ترم:

آیا برای درس خود پروژه پایان ترم در نظر گرفته‌اید؟ بله☒ خیر ☐

در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آنها را شرح دهید:

عنوان: **تحلیل اخلاقی–حقوقی یک کیس چالشی مامایی و تدوین راهنمای تصمیم‌گیری حرفه‌ای**

اهداف پروژه:

دانشجو در پایان پروژه بتواند:

۱. مسائل اخلاقی و حقوقی یک موقعیت بالینی مامایی را شناسایی کند.
۲. بین «اخلاقی بودن» و «قانونی بودن» تفکیک قائل شود.
۳. به منابع رسمی و مقررات حرفه‌ای استناد کند.
۴. گام‌های عملی برای تصمیم‌گیری، گفتگو با بیمار، مستندسازی و مشاوره با کمیته اخلاق/حقوقی طراحی کند.
۵. پیامدهای انتظامی، مدنی و کیفری تصمیم‌ها را تحلیل کند.

این تکالیف برای تبدیل دانش نظری به مهارت عملی تصمیم‌گیری اخلاقی–حقوقی در مامایی طراحی شده‌اند؛ به‌گونه‌ای که دانشجو فقط اصول و قوانین را حفظ نکند، بلکه در موقعیت‌های واقعی یا شبیه‌سازی‌شده تعارض‌ها را شناسایی، به منابع استناد و راه‌حل عملی ارائه دهد. پروژه اصلی، تحلیل کیس و تدوین راهنمای تصمیم‌گیری است و گزینه‌های جایگزین نیز با تأمل، شبیه‌سازی کمیته اخلاق، منشور اخلاقی، تحلیل رسانه، مصاحبه میدانی و کمپین آموزشی همین هدف را تقویت می‌کنند. هدف نهایی، تربیت مامایی مسئولیت‌پذیر، قانون‌مدار، مدافع حقوق بیمار و تصمیم‌گیرنده مستند و مبتنی بر شواهد است.

•تکالیف طول ترم

برای تنظیم تکالیف توجه کنید که زمان شروع ترم از زمان بلوک حضوری است و تا ده روز مانده به امتحانات پایان ترم ادامه دارد. لطفاً به تقویم تحصیلی نیم سال توجه کرده و زمان‌بندی مناسبی در تکالیف درس خود لحاظ نمایید.

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف
۱	مشاهده و نقد فیلم **Midwives (2001)**	فیلم **Midwives** داستانی بر اساس یک پرونده واقعی، درباره مامایی است که پس از مرگ یک نوزاد در زایمان خانگی با اتهام قتل مواجه می‌شود که نکات بسیار مهمی در خصوص چالش‌های قانونی و حقوقی مامایی دارد. این فیلم را مشاهده کرده و به سؤالات زیر پاسخ دهید: ۱- چه تعارض‌های اخلاقی و حقوقی در فیلم به تصویر کشیده شده است؟ (مثلاً بین استقلال بیمار و سودمندی اقدام ماما). ۲- شخصیت‌های اصلی (ماما، زن زائو، همسر زن زائو) بر اساس چه اصول اخلاقی یا قوانینی تصمیم گرفتند؟ پیامدهای این تصمیم‌ها چه بود؟ ۳- اگر شما در آن موقعیت بودید، چه راه‌حل عملی و اخلاقی‌تری برای مدیریت آن چالش پیشنهاد می‌کردید.
۲	سیر تحولات مامایی	مطالعه و جمع‌بندی نکات اصلی مبحث جلسه سیر تحولات مامایی و پاسخ به پرسش‌های تعیین‌شده.
۳	مدارس و تشکیلات مامایی	مرور روند پیدایش مدارس و تشکیلات و ارائه جمع‌بندی کوتاه.

خودآزمون‌ها

۱. آیا برای درس خودآزمون در نظر گرفته‌اید؟ بله☐ خیر ☒

در صورت وجود تعداد و نوع خودآزمون‌ها را ذکر کنید (فایل سوالات و پاسخ‌های تشریحی پیش بینی شده خود را ضمیمه نمایید).

شماره آزمون	عنوان آزمون	نوع آزمون
۱		
۲		
۳		

سایر فعالیت‌های یادگیری:

- آیا برای درس اتاق بحث در نظر گرفته‌اید؟ بله☐ خیر ☒

موضوع (های) بحث:

-۱

-۲

-۳

- آیا برای درس گفتگوی همزمان در نظر گرفته‌اید؟ بله☐ خیر ☒

موضوع (های) گفتگو:

-۱

-۲

-۳

جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس:

جدول زمان‌بندی ارائه برنامه درس

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	شیوه ارائه جلسه			فعالیت‌های تکمیلی جلسات آفلاین			ساعت برگزاری	مدرس
			حضوری	آنلاین	آفلاین	خودآزمون	تکلیف	گفتگو		
۱	۱۴۰۵/۸/۲۳	سیر تحولات زنان و زایمان از ابتدای خلقت بشر تا بعد از اسلام	*						۱۳-۱۵	دکتر سوری نژاد
۲	۱۴۰۵/۸/۳۰	سیر تحولات زنان و زایمان در اروپا و تحولات سریع علم مامایی	*				*		۱۳-۱۵	"
۳	۱۴۰۵/۹/۷	سیر تحولات مامائی در ایران: مشکلات موجود مامائی در ایران تاثیر انقلاب اسلامی در این رشته	*						۱۳-۱۵	"
۴	۱۴۰۵/۹/۱۴	سیر و تحولات بهداشت و تنظیم خانواده در ایران و جهان	*				*		۱۳-۱۵	"
۵	۱۴۰۵/۹/۲۱	پیدایش مدارس و تشکیلات مامایی در ایران و جهان	*				*		۱۳-۱۵	"
۶	۱۴۰۵/۹/۲۸	تعریف حرفه مامایی و قوانین و مقررات بین المللی اخلاق مامایی	*						۱۳-۱۵	"
۷	۱۴۰۵/۱۰/۵	جنبه های قانونی حرفه مامایی	*				*		۱۳-۱۵	"
۸	۱۴۰/۱۰/۱۲ ۵	حقوق باروری	*						۱۳-۱۵	"